EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 11. 2021
COM(2021) 742 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

o hospodárskej politike eurozóny

{SWD(2021) 362 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

o hospodárskej politike eurozóny

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 136 v spojení s článkom 121 ods. 2,
so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,
so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,
so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,
so zreteľom na závery Európskej rady,
so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Po veľmi hlbokej recesii v roku 2020 prechádza hospodárstvo eurozóny solídnou a rýchlou obnovou. Rast HDP prekonal v druhom štvrťroku 2021 očakávania a podľa hospodárskej prognózy z jesene 2021 sa očakáva, že HDP eurozóny zaznamená v roku 2021 rast vo výške 5,0 %. Hospodárstvo eurozóny by sa malo v poslednom štvrťroku 2021 vrátiť na úroveň HDP spred krízy. V 2. štvrťroku 2021 sa už sedem krajín eurozóny dostalo späť na predkrízovú úroveň HDP. Podľa prognózy by ročný HDP eurozóny mal v roku 2022 zaznamenať rast vo výške 4,3 %. Hlavnou hnacou silou rastu HDP je domáci dopyt, ktorý súvisí so zmierňovaním obmedzení v nadväznosti na zavádzanie očkovania, postupným zlepšovaním na trhoch práce, čerpaním dodatočných úspor nadobudnutých počas období obmedzenia pohybu a so silným rastom investícií, ktorý ťaží z priaznivých podmienok financovania a podpory z nástroja NextGenerationEU. Členské štáty eurozóny prijali podľa odporúčaní jednotlivo a spoločne v rámci Euroskupiny opatrenia s cieľom zabezpečiť zámery politiky, ktoré podporujú obnovu po kríze spôsobenej ochorením COVID-19.

[1] Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

Neistota a riziká zostávajú aj v budúcnosti vysoké, a to pokiaľ ide o vývoj pandémie v rámci EÚ aj mimo nej.

(2) V priebehu roka sa silný rast domáceho dopytu stretol s obmedzeniami na strane ponuky vrátane nedostatku vstupov a problémov s logistikou. Okrem toho sa v niektorých odvetviach a členských štátoch stáva čoraz väčším problémom nedostatok pracovných síl a zručností. Po niekoľkých rokoch vyznačujúcich sa veľmi nízkymi úrokovými mierami inflácia v eurozóne od začiatku roka 2021 stúpa, a to najmä v dôsledku rastúcich cien energie a výpadkov v dodávateľských reťazcoch, čo naznačuje prechodný jav spojený s procesom adaptácie na podmienky po zrušení. V septembri 2021 dosiahla inflácia v eurozóne desaťročné maximum na úrovni 3,4 %.

(3) V roku 2021 sa európska stratégia obnovy zamerala na zavedenia programu NextGenerationEU a jeho najvýznamnejšieho nástroja Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF)[3]. Rada prijala do polovice novembra 2021 národné plány obnovy a odolnosti 22 členských štátov vrátane 18 krajín eurozóny po tom, ako k nim Komisia vydala kladné posudky. V nasledujúcich rokoch bude mať uskutočňovanie reforiem a investícií v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti hlboký pozitívny vplyv na fungovanie hospodárstiev eurozóny. Vzhľadom na kľúč, podľa ktorého sa prideľovali zdroje, bude tento mechanizmus podporovať vzostupnú hospodársku a sociálnu konvergenciu vo všetkých členských štátoch eurozóny. Zároveň posilnil dôveru a prispieva k zachovaniu rastu a makrofinančnej stability, čím vyvažuje súbor politík a dopĺňa opatrenia Európskej centrálnej banky (ECB). Okrem podpory oživenia sa Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti zameriava na štrukturálnu transformáciu hospodárstiev členských štátov, najmä s cieľom dosiahnuť zelenú a digitálnu transformáciu. Cieľom uskutočňovania koherentných investícií a reforiem v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti spolu s využívaním kohéznych fondov je zvýšiť odolnosť eurozóny voči budúcim otrasom a trvalo zvyšovať potenciálny produkt, podporovať zamestnanosť a riešiť sociálne výzvy. Emitovaním dlhopisov Únie denominovaných v eurách na financovanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa navyše prehĺbia európske kapitálové trhy, zvýši sa ich likvidita a pomôže to posilniť euro ako medzinárodnú menu.

(4) Realizácia reforiem a investícií zahrnutých do národných plánov obnovy a odolnosti umožní vyplatenie prostriedkov z RRF, čo zase účinne prispeje k dosiahnutiu priorít politiky eurozóny vrátane odporúčaní Rady o hospodárskej politike eurozóny[4]. To sa bude okrem iného týkať posilňovania vnútroštátnych inštitucionálnych rámcov, podpory vysokokvalitných verejných investícií, opatrení na podporu sociálnej súdržnosti a spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie. Malo by to pomôcť zabezpečiť udržateľnú a inkluzívnu obnovu, udržať rastový potenciál a zvýšiť odolnosť. Je to v súlade s ročným prieskumom udržateľného rastu a štyrmi rozmermi

[3] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

[4] Odporúčanie Rady z 13. júla 2021 o hospodárskej politike eurozóny (Ú. v. EÚ C 283, 15.7.2021, s. 1).

konkurencieschopnej udržateľnosti, t. j. environmentálnou udržateľnosťou, produktivitou, spravodlivosťou a makroekonomickou stabilitou[5].

(5) Primeranými podpornými a vzájomne sa posilňujúcimi hospodárskymi politikami sa zabezpečila účinná makroekonomická stabilizácia a obmedzil sa negatívny vplyv na výstupy trhu práce, čím sa zmiernili riziká pretrvávajúcich negatívnych následkov a podporila sa rýchla obnova hospodárstva. Pre dobré fungovanie eurozóny bude aj naďalej nevyhnutná konzistentná skladba menových a fiškálnych politík spolu so štrukturálnymi reformami a opatreniami na zachovanie finančnej stability, a to v plnom súlade s príslušnými úlohami členských štátov a inštitúcií podľa zmluvy.

(6) Cieľom opatrení menovej politiky ECB je zabezpečiť hladké fungovanie rôznych segmentov finančného trhu, zachovať neporušené transmisné kanály menovej politiky a v konečnom dôsledku ochraňovať strednodobú cenovú stabilitu. ECB uverejnila v júli 2021 svoju novú stratégiu menovej politiky. V novej stratégii sa v strednodobom horizonte prijíma symetrický cieľ 2 % inflácie. Rada guvernérov takisto potvrdila, že hlavným nástrojom menovej politiky zostáva súbor úrokových sadzieb ECB. ECB spustila v októbri 2021 dvojročnú fázu preskúmania digitálneho eura. Vytvorenie digitálneho eura by si vyžadovalo zásah normotvorcu Únie na základe článku 133 ZFEÚ. Vydanie takejto digitálnej meny centrálnej banky by okrem iného mohlo zabezpečiť nepretržité poskytovanie verejných peňazí v digitálnej forme, podporiť digitalizáciu európskeho hospodárstva a aktívne podnecovať inovácie v oblasti retailových platieb[6]. Okrem toho by prispelo k posilneniu medzinárodnej úlohy eura a otvorenej strategickej autonómie Európy.

(7) Európska komisia 19. októbra 2021 opätovne otvorila diskusiu o preskúmaní správy hospodárskych záležitostí s cieľom vybudovať všeobecný konsenzus o tom, ako zvýšiť účinnosť a transparentnosť daného rámca, riešiť makroekonomické nerovnováhy a postaviť sa fiškálnym výzvam spôsobom, ktorý podporuje prechod a rast, a zároveň zohľadniť ponaučenia z krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

(8) Deficit verejných financií v eurozóne ako celku by mal podľa prognóz v roku 2021 dosiahnuť 7,1 % HDP, ale v roku 2022 by mal klesnúť na 3,9 %. Predpokladá sa, že fiškálna pozícia eurozóny vyplývajúca z národných rozpočtov a rozpočtu EÚ zostane v rokoch 2021 a 2022 aj naďalej podporná (1¾ % HDP, resp. 1 % HDP). Verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ prispejú v roku 2022 k podpornej pozícii. Od novembra 2021 sa v rámci národných plánov obnovy a odolnosti v eurozóne, ktoré Rada doteraz schválila, poskytne 18 členským štátom eurozóny do roku 2026 rozsiahla finančná podpora až do výšky 262 miliárd EUR vo forme grantov a 139 miliárd EUR vo forme úverov. Koordinácia vnútroštátnych fiškálnych politík pri plnom rešpektovaní Paktu stability a rastu má zásadný význam pre účinnú reakciu na otras spôsobený pandémiou COVID-19, udržateľnú obnovu a pre riadne fungovanie hospodárskej a menovej únie (HMÚ). Hoci všeobecná úniková doložka zostane aktívna aj v roku 2022, očakáva sa, že v roku 2023 bude deaktivovaná. Vzhľadom na nastupujúcu obnovu hospodárstva sa fiškálna politika

---

5 Prieskum udržateľného rastu na rok 2022, COM(2021) 740.

6 Pozri správu ECB z októbra 2020 „Správa o digitálnom eure“, ktorá je k dispozícii na adrese https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_euro~4d7268b458.en.pdf.

posúva od dočasných núdzových opatrení k cieleným opatreniam na podporu obnovy. Zvýšenie miery zadlženosti verejnej správy (z 85,5 % HDP v roku 2019 na 100 % HDP v roku 2021) odráža kombinované účinky poklesu produkcie a potrebnej reakcie v príslušných oblastiach politiky na výrazný otras v dôsledku ochorenia COVID-19. Keďže v niektorých členských štátoch eurozóny bola miera zadlženosti vysoká už pred daným otrasom, vo veľkej časti eurozóny bude cieľom v príslušnej oblasti politiky postupné a nepretržité znižovanie dlhu podporujúce rast.

(9) V tejto súvislosti sa zdá mimoriadne dôležité zlepšiť zloženie verejných financií, a to aj prostredníctvom podpory investícií, kvality rozpočtových opatrení a zabezpečenia fiškálnej udržateľnosti v dlhodobom horizonte, a to aj so zreteľom na zmenu klímy a zelenú a digitálnu transformáciu. Zelené rozpočtovanie, preskúmavanie výdavkov, dobre fungujúce schémy riadenia verejných investícií a účinné rámce verejného obstarávania môžu vytvoriť fiškálny priestor pre dodatočné verejné investície. Reformy zamerané na účinnejšiu a spravodlivejšiu politiku v oblasti príjmov sa stali v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19 ešte zásadnejšími. Stále existuje priestor na to, aby sa daňové systémy v eurozóne stali priaznivejšími pre rast a životné prostredie, a to najmä znížením daňovo-odvodového zaťaženia práce, ktoré zostáva vysoké vo väčšine členských štátov eurozóny. Opatrenia proti agresívnemu daňovému plánovaniu, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a daňovým únikom môžu zvýšiť efektívnosť a spravodlivosť daňových systémov a zároveň podporiť obnovu a zvyšovať príjmy. Globalizácia si vyžiadala prispôsobenie daňového rámca tak, aby vyhovoval čoraz digitalizovanejšiemu hospodárstvu. V medziach inkluzívneho rámca OECD/G20 týkajúceho sa narúšania základu dane a presunu ziskov (BEPS) sa podarilo dosiahnuť dohodu o reforme globálneho zdaňovania s cieľom obmedziť škodlivú daňovú konkurenciu.

(10) Pri zmierňovaní vplyvu krízy na domácnosti a podniky bola účinná rýchla a dôrazná reakcia v príslušnej oblasti politiky na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni Únie, a to aj prostredníctvom nástroja NextGenerationEU. Vďaka tejto koordinovanej činnosti sa rozdiely prehĺbili menej, než sa pôvodne očakávalo, a zmiernili sa dlhodobé pretrvávajúce negatívne účinky. Podpora v príslušnej oblasti politiky, a to aj prostredníctvom programov skráteného pracovného času a iných opatrení na udržanie pracovných miest, pomohla udržať činnosť podnikov počas celej krízy a obmedzila rast miery nezamestnanosti a pokles disponibilného príjmu. Hoci miery platobnej neschopnosti v roku 2021 stúpajú, zostali na pomerne nízkej úrovni aj napriek postupnému rušeniu podporných opatrení. Trhy práce takisto vykazujú postupné zlepšovanie, pričom zamestnanosť sa v druhom štvrťroku 2021 vrátila na úroveň 72,2 % (v porovnaní s vrcholom na úrovni 72,9 % vo štvrtom štvrťroku 2019 pred krízou spôsobenou ochorením COVID-19). Zrýchlené zavádzanie digitálnych technológií počas krízy by mohlo mať pozitívny vplyv na produktivitu, ak sa ho podarí dlhodobo udržať. Kríza spôsobená ochorením COVID-19 však má značné územné, odvetvové a distribučné dôsledky, ktoré si budú vyžadovať prerozdelenie prostriedkov v rámci krajín a odvetví, ako aj medzi nimi, čo bude obnášať značné náklady na prechod pre pracovníkov a spoločností.

(11) Hoci nárast bankrotov je zatiaľ utlmený, pandémia oslabila súvahy mnohých podnikov, čo by mohlo v blízkej budúcnosti obmedziť ich schopnosť financovať investičné projekty a ohroziť ich schopnosť splácať úvery. Po rozbehnutí obnovy by sa podpora mala postupne ukončovať a mala by byť čoraz cielenejšia. Nižšia miera využívania dlhových nástrojov by obmedzila podmienené záväzky a pomohla by zachovať investičnú kapacitu podnikov. Včasné zrušenie opatrení na podporu

politiky predstavuje hľadanie rovnováhy medzi podporou investícií a zamestnanosti a predchádzaním zlyhaniam životaschopných podnikov na jednej strane bez toho, aby sa spomalil riadený zánik neživotaschopných podnikov zo strednodobého hľadiska na druhej strane. V tejto súvislosti je veľmi dôležité zlepšiť prístup spoločností k financiám, posilniť súvahy firiem a zvýšiť kapacitu a efektívnosť rámcov pre platobnú neschopnosť. Vnútroštátne režimy pre platobnú neschopnosť sa v rámci eurozóny výrazne líšia a na zefektívnenie účinnej správy a súdneho systému budú potrebné opatrenia na zvýšenie kapacity. Zlepšenie rámcov pre platobnú neschopnosť môže takisto prispieť k zdravším súvahám v bankovom sektore, čo by malo pozitívny vplyv na ponuku úverov. Do 17. júla 2022 sa musí do vnútroštátneho práva transponovať smernica o reštrukturalizácii a insolvencii[7], ktorej cieľom je zaviesť v členských štátoch minimálne štandardy týkajúce sa preventívnej reštrukturalizácie a oddlženia podnikateľov. Integrácia kapitálových trhov EÚ má navyše zásadný význam pre poskytovanie alternatívnych zdrojov financovania spoločnostiam ako doplnku k bankovým úverom. Pokrok v únii kapitálových trhov (CMU)[8] môže zlepšiť prístup podnikov eurozóny k financovaniu, mobilizovať dlhodobé investície do zelených, nových technológií a infraštruktúry, podporovať kapitálové investície a odstraňovať cezhraničné prekážky investovania, a to aj harmonizáciou určitých aspektov hmotného práva v oblasti konkurzného konania.

(12) Aj keď sa zamestnanosť zotavuje rýchlo, niektoré odvetvia, osobitné kategórie pracovníkov a regióny budú pravdepodobne trvalo postihnuté krízou a ovplyvnené silným tlakom na ekologizáciu hospodárstva. Novovytvorené pracovné miesta sa môžu líšiť od pracovných miest, ktoré zanikli v dôsledku krízy. Výpadky v dodávateľských reťazcoch môžu spomaliť oživenie zamestnanosti v niektorých odvetviach. Opatrenia v príslušných oblastiach politiky, ktoré uľahčujú prechod zo zamestnania do zamestnania a opätovné začlenenie na trh práce, budú mať preto pre podporu prispôsobenia a zmiernenia sociálnych vplyvov zásadný význam, a to najmä vzhľadom na dvojakú transformáciu. Komisia predložila odporúčanie týkajúce sa účinnej aktívnej podpory zamestnanosti po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (EASE)[9], v ktorom sa členské štáty vyzývajú, aby vypracovali súdržné balíky politík, v ktorých sa kombinujú opatrenia zamerané na preklenutie nedostatku zručností a pomoc jednotlivcom úspešne zvládať zelenú a digitálnu transformáciu. Tieto balíky by pozostávali z troch zložiek: i) časovo obmedzených a dobre navrhnutých stimulov na zamestnávanie a prechod spolu s podporou podnikania; ii) príležitostí na zvyšovanie úrovne zručností a získavanie nových zručností súvisiacich s potrebami na trhu práce a iii) rozšírenej podpory zo strany služieb zamestnanosti. V dôsledku zdravotnej a ekonomickej krízy a so zreteľom na zabezpečenie spravodlivej dvojakej transformácie má sociálna ochrana pre súdržnosť eurozóny stále kľúčový význam.

---

[7] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1023 z 20. júna 2019 o rámcoch preventívnej reštrukturalizácie, o oddlžení a diskvalifikácii a o opatreniach na zvýšenie účinnosti reštrukturalizačných, konkurzných a oddlžovacích konaní a o zmene smernice (EÚ) 2017/1132 (smernica o reštrukturalizácii a insolvencii) (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 18).

[8] Lídri EÚ na samite eurozóny 25. júna 2021 zdôraznili svoju politickú podporu únii kapitálových trhov a vyzvali na urýchlenú implementáciu akčného plánu únie kapitálových trhov.

[9] Odporúčanie Komisie (EÚ) 2021/402 zo 4. marca 2021 týkajúce sa účinnej aktívnej podpory zamestnanosti po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (EASE) (Ú. v. EÚ L 80, 8.3.2021, s. 1).

Európsky pilier sociálnych práv[10] zostáva kompasom pre opatrenia v oblasti zamestnanosti, zručností a sociálnej politiky, ktoré podporujú vzostupnú hospodársku a sociálnu konvergenciu a lepšie pracovné a životné podmienky v členských štátoch. V akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv prijatom v marci 2021 sa stanovujú tri hlavné ciele EÚ týkajúce sa i) zamestnanosti, ii) vzdelávania dospelých a iii) znižovania chudoby do roku 2030[11], ku ktorým prispejú odporúčané opatrenia v príslušných oblastiach politiky uvedené ďalej v texte. Tieto ciele uvítali lídri EÚ na sociálnom samite v Porte 8. mája 2021 a na zasadnutí Európskej rady 24. – 25. júna 2021.

(13) Členské štáty vypracovali ambiciózne reformné a investičné plány s finančnou podporou a podporou v príslušných oblastiach politiky z RRF. Zvyšovanie kvality inštitúcií, najmä posilňovaním ich administratívnych kapacít, bude mať zásadný význam pre zabezpečenie rýchlej absorpcie súvisiacich finančných prostriedkov a zároveň pre zabránenie duplicite a interferencii s inými nástrojmi EÚ. Členské štáty môžu zlepšením podnikateľského prostredia zlepšiť rámcové podmienky pre súkromné investície. Kľúčový význam pre zabezpečenie hladkého fungovania jednotného trhu bude mať zachovanie a posilnenie odolnosti dodávateľského reťazca na jednotnom trhu prostredníctvom odhaľovania a riešenia nedostatkov a výpadkov dodávok spolu s otvorenými trhmi, konvergenciou noriem, vyššou mierou diverzifikácie, obehovosti a efektívneho využívania zdrojov. Odporúčanie Rady z 13. júla 2021 o hospodárskej politike eurozóny na rok 2021, v ktorom sa vyzýva na ďalšiu integráciu jednotného trhu s tovarom a službami vrátane digitálneho jednotného trhu prostredníctvom odstránenia zbytočných obmedzení, posilnením dohľadu nad trhom a zaručením dostatočných administratívnych kapacít, nestratilo relevantnosť.

(14) Keď bankový sektor čelil vážnemu hospodárskemu tlaku, vďaka predchádzajúcim reformám preukázal svoju celkovú odolnosť. Rozsiahla podpora v príslušných oblastiach politiky počas krízy a solídna obnova v roku 2021 zatiaľ zmierňujú obavy v súvislosti so slabšími súvahami podnikov. Banky v eurozóne však môžu zaznamenať určité zhoršovanie kvality aktív. Včasné monitorovanie rizík, proaktívna spolupráca s dlžníkmi a aktívne riadenie nesplácaných úverov sú dôležité pre zachovanie ich schopnosti financovať obnovu hospodárstva.

(15) Ekonomická veľkosť a integrácia eurozóny, ako aj opatrenia prijaté v reakcii na krízu, boli počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19 celosvetovo stabilizujúcimi faktormi. Vzhľadom na prepojenosť ekonomík budú musieť členské štáty eurozóny v nadchádzajúcich rokoch uskutočniť dohodnuté investície a reformy, aby im to umožnilo zotaviť sa z krízy, a zároveň ďalej prehlbovať inštitucionálnu štruktúru eurozóny s cieľom zvýšiť odolnosť voči budúcim otrasom a posilniť svoje postavenie na medzinárodnej scéne. Hospodársky a finančný vývoj vo vyspelých

[10] Medziinštitucionálne vyhlásenie európskeho piliera sociálnych práv (Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 10).

[11] EÚ sa zaviazala k týmto hlavným cieľom EÚ do roku 2030: aspoň 78 % obyvateľov vo veku 20 – 64 rokov by malo byť zamestnaných; aspoň 60 % ľudí vo veku 25 – 64 rokov by sa malo každoročne zúčastňovať na vzdelávacích aktivitách a počet ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením by sa mal v porovnaní s rokom 2019 znížiť aspoň o 15 miliónov.

a rozvíjajúcich sa trhových ekonomikách má priamy vplyv na eurozónu prostredníctvom viacerých kanálov, a to aj prostredníctvom politiky v oblasti zdravia a očkovania, menovej politiky, finančných tokov, globálnych hodnotových reťazcov a obchodu. Obmedzenia v globálnych dodávateľských reťazcoch, ktoré sa objavili po obnove, rovnako svedčia o rastúcej globálnej hospodárskej prepojenosti. Prebytok bežného účtu eurozóny medzitým postupne klesal a dosiahol úroveň blízku úrovni navrhnutej podľa fundamentov. Posilňovanie medzinárodnej úlohy eura, ktoré zostalo v posledných rokoch vo všeobecnosti stabilné, a to aj prostredníctvom vývoja digitálneho eura, by mohlo posilniť hospodársku a finančnú nezávislosť eurozóny a Únie a zlepšiť globálnu finančnú stabilitu.

(16) Prehlbovanie HMÚ má stále zásadný význam. Banková únia a únia kapitálových trhov predstavujú vzájomne sa posilňujúce projekty na podporu rastu, zabezpečenie finančnej stability a podporu skutočnej hospodárskej a menovej únie. Vyplnenie zostávajúcich medzier by ešte viac zvýšilo stabilitu a odolnosť eurozóny, pomohlo by ekonomike eurozóny prosperovať a posilnilo by medzinárodnú úlohu eura. Dobudovanie bankovej únie spolu s včasnou ratifikáciou pozmeňujúcej dohody k zmluve o EMS a únia kapitálových trhov majú stále zásadný význam. Podporí sa tým aj zelená a digitálna transformácia, ktorá si vyžaduje rozsiahle investície. Na samite eurozóny 25. júna 2021 sa opätovne potvrdil záväzok dobudovať bankovú úniu a Euroskupina (v inkluzívnom formáte) bola požiadaná, aby sa bezodkladne a na základe konsenzu dohodla na postupnom a časovo ohraničenom pracovnom pláne pre všetky zostávajúce prvky. Na samite takisto zaznela výzva na urýchlenú implementáciu akčného plánu únie kapitálových trhov v súlade s prioritami stanovenými v záveroch Rady z 3. decembra 2020. Odporúčanie Rady z 13. júla 2021 o hospodárskej politike eurozóny na rok 2021, v ktorom sa vyzýva na dobudovanie HMÚ a posilnenie medzinárodnej úlohy eura, nestratilo relevantnosť,

TÝMTO ODPORÚČA, aby členské štáty eurozóny v rokoch 2022 až 2023 prijali jednotlivo – aj prostredníctvom implementácie svojich plánov obnovy a odolnosti – i spoločne v rámci Euroskupiny opatrenia s cieľom:

1. Naďalej využívať a koordinovať vnútroštátne fiškálne politiky vo všetkých členských štátoch s cieľom účinne podporovať udržateľnú a inkluzívnu obnovu. Zachovať v roku 2022 v celej eurozóne mierne podporné zámery fiškálnej politiky a zohľadňovať pritom štátne rozpočty a finančné prostriedky pochádzajúce z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Postupne presmerovať fiškálne opatrenia k investíciám, ktoré podporujú udržateľnú a inkluzívnu obnovu v súlade so zelenou a digitálnou transformáciou, a zároveň venovať osobitnú pozornosť kvalite rozpočtových opatrení. Zachovať pružnosť fiškálnej politiky, aby bolo možné reagovať v prípade obnovenia rizika pandémie. Diferencovať fiškálne politiky a zohľadňovať pritom stav obnovy, fiškálnu udržateľnosť a potrebu znižovať hospodárske, sociálne a územné rozdiely. Hneď, ako to hospodárske podmienky umožnia, realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní investícií.

2. Podporovať politiky, ktoré bojujú proti agresívnemu daňovému plánovaniu, daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, s cieľom zabezpečiť spravodlivé a efektívne daňové systémy. Pracovať na obmedzovaní škodlivej daňovej konkurencie, a to aj prostredníctvom prijatia globálneho konsenzuálneho riešenia daňových výziev vyplývajúcich z digitalizácie a globalizácie hospodárstva. Znížiť daňovo-odvodové zaťaženie práce a podporovať posun od zdaňovania práce

k menej narúšajúcim daniam. Prejsť od núdzových opatrení k opatreniam obnovy na trhoch práce zabezpečením účinných aktívnych politík trhu práce: i) podporou prechodu zo zamestnania do zamestnania, najmä smerom k zelenému a digitálnemu hospodárstvu; ii) kombinovaním opatrení riešiacich nedostatok zručností, posilňovaním zvyšovania úrovne zručností a získavania nových zručností, poskytovaním cielených stimulov na prijímanie do zamestnania a iii) rozširovaním kapacít verejných služieb zamestnanosti s cieľom riešiť nesúlad medzi ponukou práce a dopytom po nej. Posilniť inkluzívne kvalitné systémy vzdelávania a odbornej prípravy. Podporovať integráciu zraniteľných skupín, najmä mladých ľudí a žien, do trhu práce, zabezpečovať primerané pracovné podmienky a riešiť segmentáciu trhu práce, zaviesť a v prípade potreby prispôsobovať systémy sociálnej ochrany s cieľom riešiť výzvy vznikajúce po kríze spôsobenej ochorením COVID-19. Zabezpečiť účinné zapojenie sociálnych partnerov do tvorby politík, posilňovať dialóg medzi sociálnymi partnermi a kolektívne vyjednávanie. Zabezpečiť spoločné využívanie osvedčených postupov na trhu práce a sociálnych politík, ktoré zvyšujú hospodársku a sociálnu odolnosť, a konvergenciu k týmto postupom a politikám.

3. Monitorovať účinnosť balíkov podporných opatrení v príslušných oblastiach politiky pre spoločnosti, zamerať sa na cielenejšiu podporu platobnej schopnosti životaschopných firiem, ktoré boli počas pandémie vystavené tlaku, a vo väčšej miere využívať nástroje kapitálového typu. Prijať opatrenia na zvýšenie kapacity rámcov pre platobnú neschopnosť na účinné a včasné riešenie bankrotov a reštrukturalizáciu dlhu, maximalizovať zachovanie hodnoty a podporovať efektívne rozdeľovanie kapitálu a cezhraničných investícií. Dosiahnuť pokrok pri prehlbovaní únie kapitálových trhov, a to aj urýchleným schválením legislatívnych návrhov Komisie na podporu financovania hospodárstva a na zlepšenie investičných príležitostí pre podniky a jednotlivcov, a odstrániť cezhraničné prekážky brániace investíciám na jednotnom trhu.

4. Pokračovať v posilňovaní národných inštitucionálnych rámcov a v uskutočňovaní reforiem s cieľom riešiť prekážky brániace investíciám a prerozdeleniu kapitálu a zabezpečovať efektívne a včasné využívanie finančných prostriedkov Únie. Znižovať administratívne zaťaženie podnikov a zlepšovať podnikateľské prostredie. Posilňovať efektívnosť a digitalizáciu verejnej správy. Zlepšiť riadenie verejných financií, a to aj prostredníctvom zeleného rozpočtovania a účinných rámcov riadenia verejných investícií, a využívať preskúmania výdavkov s cieľom zlepšiť zloženie verejných financií, najmä kvalitu verejných investícií, investícií do ľudí a zručností, a lepšie cieliť verejné výdavky na potreby obnovy a odolnosti.

5. Zabezpečiť makrofinančnú stabilitu a zachovať úverové kanály pre ekonomiku systematickým riešením nesplácaných úverov okrem iného prostredníctvom monitorovania kvality aktív, včasného a proaktívnej spolupráce s dlžníkmi v ťažkostiach (najmä tých, ktorí sú životaschopní) a ďalšieho rozvoja sekundárnych trhov s nesplácanými úvermi. Pokračovať v práci na dobudovaní bankovej únie prostredníctvom postupného a časovo ohraničeného pracovného plánu a na posilnení medzinárodnej úlohy eura. Pokračovať v podpore prieskumnej práce na možnom zavedení digitálneho eura.

V Bruseli

Za Radu
predseda